

Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Udenrigsanliggender

Høringssvar vedr. ophævelse af det territoriale forbehold for Paris-aftalen

11-02-2022
Sags nr.: 2022 - 2601
Dok. nr. 19135514

Departementet for Boliger og Infrastruktur takker for muligheden for at komme med bemærkninger til forslag om ophævelse af det territoriale forbehold for Paris-aftalen.

Departementet for Boliger og Infrastruktur vurderer, at betydningen af ophævelsen af de territoriale forbehold for Paris-aftalen vil afhænge af, hvordan og hvilken målsætningen der fastsættes i den kommende klimastrategi. Departementet gør sig nogle overordnede refleksioner om, hvilken betydning det kan have for departements ressortområder i det følgende afsnit om den nationale klimastrategi.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Departementet for Boliger og Infrastruktur har derudover en række mere specifikke bemærkninger i forhold til: 2) Fastsættelse af mål i den nationale klimastrategi 3) Rapportering og økonomiske konsekvenser og 4) Klimafinansiering.

1) Den nationale klimastrategi

Grønlands Selvstyre udarbejdede i 2009 en "[Redegørelse for virkemidler til reduktion af udledning af drivhusgasser](#)", som var et katalog over indsatser og virkemidler for at reducere drivhusgasudledningen i perioden frem til 2012. Det kan derfor overvejes, om det er hensigtsmæssigt at kalde den kommende strategi for "*Grønlands første nationale klimastrategi*", da det reelt set vil være Grønlands anden klimastrategi. Samtidig bør det overvejes, om der er viden og tiltag fra den tidligere strategi, som det er relevant at følge op på og evt. bygge videre på.

Departementet for Boliger og Infrastruktur er ressortansvarlig for flere områder, herunder særligt luftfartsområdet og det maritime område, som står for en betydelig del af Grønlands udledning af drivhusgasser.

På luftfartsområdet vil drivhusgasudledningerne fra internationale flyvninger ikke tælle med i Grønlands udledninger i forbindelse med en evt. kommende målsætning. Indenlandsflyvninger vil til gengæld være inkluderet i de officielle opgørelser af Grønlands drivhusgasudledninger.

De to nye atlantlufthavne i Nuuk og Ilulissat forventes derfor umiddelbart at medføre en reduktion af drivhusgasudledninger, idet den store indenlandstrafik til og fra Kangerlussuaq vil bortfalde. Rambøll og Deloitte vurderede i 2018, at 68 % af passagerne ud af den samlede Atlantrafik har slutdestination i Nuuk og Ilulissat, som dermed sparer en feederflyvning ved ikke længere at skulle mellemlande i Kangerlussuaq. Derudover forventes lufthavn i Qaqortoq også umiddelbart at medføre en reduktion i drivhusgasudledningerne, da der vil spares betydelig intern feedertrafik i Sydgrønland ved

at lande i Qaqortoq, da ca. halvdelen af de passagerer, der i dag rejser til Narsarsuaq, skal til og fra Qaqortoq.

I forhold til søfart, så gælder det på tilsvarende vis, at international søfart heller ikke vil tælle med i Grønlands nationale opgørelser af drivhusgasudledninger. Dog vil national søfart være inkluderet. Kommende tiltag på søfartsområdet vil skulle afklares i de kommende år, og Departementet for Boliger og Infrastruktur ser frem til et samarbejdet på området.

I forhold til boliger, så hører energiforsyningen af boliger under Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, men klimaaftrykket for bygge- og anlægssektoren hører under Departementet for Boliger og Infrastruktur. Der er pt. et stort fokus i Danmark og EU på at udvikle metoder til at beregne klimaaftrykket fra byggeri og anlæg igennem livscyklusvurderinger. Det er en dagsorden, som departementet følger, og vil overveje om kan være relevant at undersøge nærmere i forbindelse med den kommende klimastrategi.

Der er således allerede vedtaget en række politiske tiltag, særligt på luftfartsområdet, som forventes at reducere Grønlands udledning af drivhusgasser. På den anden side er der sket en kraftig stigning i antallet af landbaserede køretøjer, som sandsynligvis vil medvirke til en øget udledning af drivhusgasser. For at kunne fastsætte en målsætning vil det være nødvendigt, at lave en kortlægning af udledninger og kvalificere eksisterende tiltags betydning.

Departementet for Boliger og Infrastruktur ser frem til, at blive involveret i udarbejdelsen af den kommende nationale klimastrategi.

2) Fastsættelse af mål i klimastrategi

Det fremgår af artikel 4 stk. 3 i Paris aftalen, at:

"Hver parts successive nationalt bestemte bidrag skal udgøre et fremskridt i forhold til partens på pågældende tidspunkt gældende nationalt bestemte bidrag og afspejle den størst mulige ambition fra partens side i overensstemmelse med parternes fælles, men differentierede ansvar og respektive muligheder i lyset af forskellige nationale forhold."

Derudover fremgår det af artikel 4 stk. 1, at:

"En part kan til enhver tid i overensstemmelse med de retningslinjer, som er vedtaget af partskonferencen, der tjener som møde for parterne i denne aftale, tilpasse sit aktuelle nationalt bestemte bidrag med henblik på at øge sit ambitionsniveau"

Departementet for Boliger og Infrastruktur vurderer derfor i tråd med høringsnotatet, at Grønland selv kan fastsætte sin målsætning, og at den vil kunne tage højde for behovet for økonomisk udvikling. Det vurderes dog, at det ikke vil være i overensstemmelse med Paris-aftalen, hvis der senere skulle opstå ønske om at sænke ambitionsniveauet for det fastsatte mål.

I forbindelse med fastsættelsen af målsætningen kan det overvejes, om der eksempelvis kan søges inspiration i EU's målsætning under Kyotoprotokollen. EU havde fastsat et mål om, at EU samlet i 2020 skulle udlede 20 procent færre drivhusgasser end i 1990. Dog forpligtede EU-landene sig til at reducere deres udledninger med 30 procent, hvis andre

industrialiserede lande forpligtede sig til at gøre en sammenlignelig indsats. På samme måde kan det undersøges og overvejes, om der kan fastsættes og indmeldes et mål, der tager højde for fremtidig industriel udvikling, og et alternativt mål, som det kan være realistisk at nå, såfremt der eksempelvis ikke udvindes råstoffer.

Samtidig kan det være relevant at undersøge, hvordan Island har fastsat deres målsætning under Paris-aftalen, da Island under Kyotoprotokollen fik mulighed for at undtage procesemissioner fra et aluminiumsværk i deres nationale opgørelse.

3) Rapportering og økonomiske konsekvenser

Det fremgår af høringsnotatet, at:

"Grønland rapporterer allerede til klimakonventionen om Grønlands optag og udledning af drivhusgasser. Denne rapportering fortsætter under Parisaftalen. Når Grønland har en NDC klar, skal der også rapporteres om fremskridt i forhold til at implementere den målsætning. Rapporteringsbyrden forventes at kunne afholdes indenfor eksisterende midler."

Som det fremgår ovenfor, vil det være nødvendigt at kunne måle fremskridt i forhold til at implementere den målsætning, der fastsættes i NDC'en. I tillæg hertil vil parterne til Parisaftalen senest d. 31. december 2024 skulle aflevere en Biennial Transparency Report (BTR), som skal vise fremskridtene, der er foretaget for at opnå deres NDC.

Et eksempel på en rapport, som gør det muligt at måle fremskridt ift. klimamålsætninger, er Energistyrelsens årlige [Klimastatus og -fremskrivning](#). Denne rapport er en teknisk, faglig vurdering af, hvordan udledning af drivhusgasser samt energiforbrug og -produktion vil udvikle sig frem mod 2035. Det er en omfattende redegørelse, som udkommer én gang årligt, og det vurderes derfor umiddelbart optimistisk, at Grønlands rapportering kan afholdes indenfor eksisterende midler. Det bør derfor overvejes, om der skal afsættes midler til at lave fremskrivninger eller om de kan afsættes i anden sammenhæng, f.eks. i forbindelse med den kommende klimastrategi.

Derudover kan det overvejes, om det kunne være fordelagtigt at udarbejde vejledninger og opbygge kompetence til, at der foretages konkrete beregninger af tiltags påvirkning på Grønlands drivhusgasudledninger. Dette vil eksempelvis kunne medvirke til, beregninger på kvalificeret grundlag af de to nye atlantflughavne i Nuuk og Ilulissats betydning for udledningen af drivhusgasser.

Da Selvstyret i 2009 udarbejdede "[Redegørelse for virkemidler til reduktion af udledning af drivhusgasser](#)", støttede Energistyrelsen via DANCEA (Danish Cooperation for Environment in the Arctic) redegørelsen med midler. Det kan derfor overvejes at undersøge, om det evt. igen kunne være muligt at samarbejde.

4) Klimafinansiering

Det fremgår af høringsnotatet, at en tiltrædelse af Paris-aftalen forventes at medføre øget interesse og adgang til klimarelaterede fonde og midler.

Det fremgår af Parisaftalens artikel 9, at:

"Industrilandsparterne stiller finansielle ressourcer til rådighed for udviklingslandsparterne med henblik på både modvirkning og tilpasning i forlængelse af deres eksisterende forpligtelser i henhold til konventionen."

Departementet for Boliger og Infrastruktur er ikke bekendt med om Grønland, som en del af Kongeriget vil blive kategoriseret som et industriland eller som et udviklingsland, og hvilken definition og kriterier, der tages udgangspunkt i for at vurdere dette under Paris-aftalen.

Samtidig vides det ikke, hvilken betydning den færøske model vil have herfor. Nogle definitioner tager eksempelvis udgangspunkt i BNP pr. indbygger og andre i graden af industrialisering, og det kan have en betydning for, om Grønland kategoriseres som et industriland eller udviklingsland. Det kan derfor overvejes, om det kunne være relevant at undersøge og evt. uddybe i høringsnotatet, samt beskrive hvilken betydning det vil have for adgang til klimafinansiering.

Med venlig hilsen

Kirstine Jespersen
Toqq/direkte 34 54 70
Kirj@nanoq.gl